

N° 42.

Birmdeenä 18. Oktober

1865.

Ceffchsemmes sinas.

No Rihgas. 4tä Oktober waktarä pulkst. 7, 40 min. Warschawas un Pehterburgas dselfu-zeklä ta no Warschawas nahdama reisneeku rinda stary Kalkubnes un Dinaburgas stasjonem fastrehjabs kophä ar prezzu rindu, zaur to feschti waggoni prezzu rindat tilla fastahdeti; reisneeku rinda palikka fwekka, bet tik ween wehlaku atnahza statstionä. Diwi reisneeki bij dabbujuschi masas bruhzes.

No Pehterburgas. Mesenn Pehterburgas awises stahstija pahr kahdu flepkawibu, ka tur kahds Franzuschu naudas-leenetajs Beke wahrda, effoht nokauts — bet to flepkawu newarreja fasinnaht. Taggad awises stahsta, ka Bekes un wiinna deenestneejes flepkawa effoht panahkts. Sinnams, ka tai brihdi polizeja nelahdas pehdas no flepkawa newarreja usset, bet tomehr newarreja wis to leetu atmest pee meera. Issibbinaja to, ka Beke tai waktarä preeksch tahs flepkawibas ar diweem nepasihstameem zilwekeem, kas ka Tscherteffi gehrbuschees, bij mahjä pahrnahjis un ka weena lappa no parradu grahmatas atraddahs isplehsta. Schahda sinna ismelletaju dohmas greefa us diweem no Keisera pawaddonu pulka atlaisteeem Tscherteffeem un pehz ilgalas dibbinaschanas ta maina palikka pee weena no teem abbeem peeminneteem, prohti, pee firsta Platon Mikeladse un beidsot arr isdewahs to par wainigu pahrlleezinahst. Wainigais deesgan labbi sapratta isrunnatees un firdigi ween sewi aistahweja, bet beidsot tak pascham bij ja isfalka, ka effoht wainigs. Tad nu winsch pats issteiza tä: Dezember mehnesi 1864 winsch sawu slinti par 6 rubteem pee Beke effoht khlä eelizzis un 7tä September f. g. to gribbejis ispirit. Bet tad is-

pirkschanas termins jau senn bijis pagahjis, tad Beke pagehrejis 12 rubtus un Mikeladsi lammojis par blehdi un draudejis to us polizeju west. Mikeladse aissibdinajahs pahr to nokawetu terminu un sohlija tam 8 rubtus doht un sawas sudrabotas patronas, teikdams, ka tohs truhdamus 4 rubtus wehlat aismassafchoht. Bet Beke palikka pee sawas prassischanas un ar negohda wahrdeem Mikeladsi kaitinaja tik tahst, ka tas wairs newarreja sawalbitees, israhwa dunzi un to Bekam laklä egruhda, ka tas tuhlin bes dschwibas pee semmes nokritta. Zaur to trohskni, kas notikka krehflam gahschotees, steidsahs meita no kehka wiinnam palihgä un tad ta nu sahza fleegt, tad Mikeladse ir wiinnu nolahwa. Tad tas isnehma kahdas leetas no flapja, kas atraddahs gutlamä lambari, eelikka tahs sawä kabbatas grahmatä, uswilla fweschu kaschoku, isplehfa pehdigo lappu no parradu grahmatas, tur tas bij atraddis sawu wahrdu usrakstisu, un gahja prohjam. Tahs lihdsnemas leetas jau agral wiinna dschwolli usgahja. Slep-kawa pehdigi apleezinaja, ka winsch to flepkawibu weens pats bes zittu palihdsibas un lihds-sinnaschanas padarrijis.

Tas kerra-dampluggis „Dmitri Donskoi“ 30tä September ar jubras-gwardeem un kerra-sflohneeleem prohwe-braulschanu usnehmis un brauks lihds kluffo jubru.

No Mehwaes. 1mas Oktober deenas waktarä të kahdä ahypilssehtas dalkä flepkawneeks sawu negantu darbu strahdajis, kas par laimi tam pilnigi naw isdewees, zaur to tad arri to flepkawu warreja sinnahst dabbuht un faemnt. Kahds jauns semneeks, to wiinna fainneeks us pilssehtu pelnä fuhltijis, bij

fawu pelau ischlehdis un tadeht newarreja noliktâ laikâ makfah't to, kas tam bij jamakfa. Gribbedams nu us zittadu wihfi pee naudas tikt, tas gahja kahdâ tumejâ frohgâ un kad frohdsineeks pats nebij mahjâ, tas frohdsineezei brandwihnu prassija, un kad schi tam maksu prassija par brandwihnu, tad tas ar ahmaru winnai fitta pa galwu. Us scho troh'tsni kahdâ fahnkambari buhdama seewa ar fawu aston mehneschus wezzu behrninu us rohlahm, steidsahs palihgâ. Urri ta dabbuta ar ahmaru pa galwu un wehl daschus duhreenus. Nu peesteidsahs zitti laudis klah't, kas to fleptawibu aiskaweja. Abbas seewikfas palikta pee dschwibas, bet behrniam fleptaws ar nast bij nogreesis weenu pirkstu. Sleptawa wairis neleedsahs.

Ahrsemmes sinnas.

No Schleswig-Oldsteines. Preefschejâ numeri jau stabstijam pahr to, kâ Effenfordê eedschwotaji fanehmuschi fawu mihtotu erzogu, kas aiskbrauzis fehst. Bruhschu waldineeki to nehmuschi par launu un tahdus zilwekus, kam walsts ammati, faufuschi pee atbildeschanas un wehl zitteem par strahpi mahjâs saldatus eekohrtelejuschi. Gan nu daschi frohna ammatôs buhdami kungi tadeht ne ween tikfa aprah'ti bet arri no ammata nomesti. Telegrafa sinna no 14ta Oktober fakfa, ka wiffahm Schleswigas teefahm ta pawehleschana dohta, lai to Augustenburgas erzogu fanemm zeet, kad tas atpaktat nahtoht Schleswigas rohbeschâs. Karra-pulleem usdohts laudis fawaldiht, ja tee ta erzoga deht atkal kahdu troh'tsni taisitu.

No Berlînes. Wiffâ pasaulê gan atraddihs tahdus zilwekus, kas pehz mantas dschwamees, pahr to ne buht nebehda, us kahdu wihfi ta winneem roh'kâ nah't, kad tik ween warr tai peekt. Rahrigi us to irr ari daschi mahju fainneeki pilsehtâs, kas nejin zif dahrgi tibko fawas istabas isnohmah't, pahr to dauds nebehdadami, woi eedschwotajeem tur buhs drohscha un derriga dschwoschana eeschâ. Daschi tibschâ prah'tâ fawu apsinna'schânu apgahna, ihreneekeem gluschi nederrigu istabu eeteidami par to wiffu-labbako pasaulê. Kad ihreneeks eegahjis to gluschi nederrigu atrohd, pahr to fuhdsahs, tad fainneeks pahr to neko nebehda, bet atteiz: „ka gribbi, iseij atkal, tik aismakfa par wiffu to laifu, us ko derrejis!“ Winnam effoht liffumi, kas winnu aiskstahw un t. pr. No eedschwotajam tê darriht, kad blehscha flahdâ eestidsis! — Tâ taggad sinnas stabsta no Berlînes, ka tur mahju fainneeki ih'fâ laikâ usbuwejoht jaunus nammus, peelaishoht pilnus ar eedschwotajeem itt ahtri un pehzal mahjâs gahschotees kohpâ. Pat schinni gaddâ kahds mahjâs fainneeks 4tâ Juni eefahjis buhweht nammu 5 tahschas augstu un Oktober mehneshâ eefahkumâ to pabeidsis un tuhlin falaitis pilnu ar dschwotajeem, tâ, ka bes wiffahm zittahm mantahm 80 zilweki tur bijuschi eeschâ, kad nupat nams fagahsdamees leelo dattu eedschwotaju nosittis un zittus par frohpteem padarrihs.

No Londones. Wiffas Londones awises taggad raksta pahr lorda Palmerstona mirschanu un pahr winna tikfumeem, ko usteiz zif ween proht un spehj. Palmerstonam tik ween 2 deenas truhfuschas no 82 gaddeem. Winsch jau agri eestahjees walsts ammatôs un kalpojis libds fawa muhscha gallam. Nefad ne-effoht bijis peekuffis neds apnizzis, bet arween pee labbas gribbeschanas un labba prah'ta, ir tad, kad wifs naw tâ isdewees, kâ winsch gribbejis. Par paschu augstako, prohti, par ministeru presidenti winsch arr sabijis ilgus gaddus. Ministeru presidente Englande irr pats augstakais waldineeks, kas pee wiffa to galla wahrdu patur' un feh'ninam woi feh'nineenei peenahkabs to tik apstiprinah't. Daschurci tur gaddahs tâ, ka feh'ninsch ko nospreesch un gribb isdarramu, bet kad ministeri to nepeenemm, tad feh'nina pawehleschana paleek bes spehka. — Tadeht nu Palmerstonam, kâ wiffu ministeru wirsneekam, bij ilgus gaddus pilniga wakfa roh'kâ, wairat pehz fawa prah'ta to semmi walidht. Winna padohms arr bij, ka Englande to netaisnu karru prett Kreewu-semmi turreja Turkeem par labbu. Bes ta winna laikâ wehl daschi kârei Englande bijuschi Indijâ, Kibnâ, Australiâ u. t. pr. Sinnam, ka nu winsch Deewa preefschâ aiskahjis par saweem darbeem atbildeschanu doht un Englandes awises fakfa, ka winsch kâ ihsten tizzigs kristigs zilweks effoht no schahs pasaulê aiskahjis. Dews pats lai winna diwehselei irr schehligs! —

No Parih'ses raksta, ka Madagaskar-fallâ, Afrikas pasaulê dallâ, atkal ne-eijoht pareisi. Franzuschi par kahdu no winneem padarritu flahdi no Madagaskaras waldischanas pagebrejuschi 900,000 frankus un feh'nineene apnehmusehs to naudu pa 14 gaddeem aismakfah't. Bet us reis ministeri ar feh'nineeni kohpâ nospreeduschi to naudu wiffu us reisu aismakfah't. Tamatawas gubernatoram tizzis pawehlehts, Franzuschu flottes komandeerim to nosazzitu parrada-naudu ismakfah't, us ko tuhlin weens Franzuschu fuggis us Tamatowu dewees to naudu fanemt. Bet tik to tas fuggis 31mâ August deenâ no turrenes aiskbrauja, laudis palikta nifni un us dumpi taisijahs, kas tad arri 1mâ September iszehlahs. Laudis bij neganti noskautschees un feh'nineeni aplehgerejuschi winnas pilli; tomehr feh'nineenei un ministereem isdewahs to pullu apmeerinah't, teem apsohlidami, ka pehz winnu gribbeschanas buhschoht darriht. Laudis gribbejuschi, lai tee Franzuschu konsuli, Jesuitus un wiffus Franzuschus no Madagaskaras dsennoht prohjam. Bet Franzuschu konsulis atbildetis, ka winsch agrafi no tahs fallas ne-aizeeschoh't, kamehr winna waldischana to atpaktat faufschoh't. Tê nu Franzuschi dohd mainu Englandscheem, ka winnu missionaris Ellis Madagaskareeschus us to teepschânu effoht farih'dijis.

No Parih'ses. Parih'se taggad eh'miga prozesse nah'tuse preefschâ, kas teefahm ischfirrama. Kahds kungs preefsch gaddeem eetaifija trakteeri un prezzeja

jaunu fkaistu gaspaschu, kas pee naudas galda sehdeja un dauds fundes peelabbinaja, zaur lo winnaas wihram taunas dohmas fittahs galwa. Laulibas laimes-faule sabka apmahktees ar melneem mahkoneem, ildeenas bij stridhis un bahrschanahs, kamehr fahdu deen' wihra drehbes atradda Seines-uppes mallâ un tur flabt gramatu, ar fo tas ismissis wihrs faweem draugeem labbas deenas atdohdams, fawu nelaimi istabstija. Katris nu tizzeja, ka winsch patz noslibzinajees. Utraine winnu apruhweja un pehz labda laika apprezzeja zittu baggatu fabrikantu, ar fo ta itt laimigi dsihwoja. Bet labdas bailes gaspaschu pahrnehma fahdu deen', tad fahds spohschi apgehrbees lungs eenahza, fo winna pehz desmit gaddu schkirshanas par fawu pirmo wihru pafinna! Winna fahza pilnâ balsi brehft un taggadejais wihrs, dohmadams, ka fweeschineeks winnai fahdu taunu nodarrijis, steidsjabs palihgâ, bet tihri apstulba, tad dsirdeja, kas winsch tahds effoht un ka gaspaschu gribbeja atkal par fawu patureht. Sabka stridhtees, bahrtees un pehzal arri kautees, kamehr polizejai wajadseja nahft tohs ischfirt. Taggad schi leeta teefas preefschâ un wehl nesinn, fo ta spreedihz.

No Franzuschu semmes. Franzuschu juhwas farra-spehka ministeris 4 farra-fuggeem Tulonê pawehlejis, lai taifahs gattawi noet us Tschiwittawekkias obstu, Italiâ. Tur tee aishnahscheht Novembera mehnescha eefaktumâ un eenemischeht 3700 soldatus, fahjineekus un jachtneekus, fo no Rohmas west us mahjahm. Kad nesenn wehl tifka daudstahs, ka buhschoht tee soldati wehl ilgali palift Rohmâ, tad gan taggad jabrihnahs, ka til ahtri schahda pawehleschana isdohhta. Laikam tas tadeht notizjis, ka koloniju ministeris nesenn wehl palihgus prassijis preefsch Alschihres, jo tur ne-eijohht wis til lahgi, fâ gribbetu.

No Rohmas. Bittreisejs Neapeles fehninsch Franzis II. tohs Wahzu fungus, kas tam fudraba gohda-brunnaas subtijuschi un teilufchees, ka winni patlabban gribbejuschi tam us Gaetu subtiht labbu pulku brunneneeku par palihgu, taggad apdahwinajis ar augstahm Neapeles gohda-sihmehm.

No Greeku semmes. Greeku waldischana wehl arween publejahs, fawas semmes buhschanu eetaifihft labbâ fahrtâ, bet nelâ wehl negribb ihsti isdohtees. Taggad wiffâ spehâ us to darbojahs, fâ naudu warretu eetaupiht. Arri diwas farra-rihku weetas faweeno kohpâ, lai newajadsetu til dauds to fargu un mahju. Juhwas farra-spehka waldischanu gribb faweenoht ar semmes farra-spehka waldischanu un tad wehl daschas farra-spehka regimentes gribb pamafinabt. Ministeru presidents Komunduros effoht fazzijis, ja isdohschanas pa pahri millioneem newarohht darriht mafakas, tad nemaj wairs newarohht to semmi waldiht un tadeht apnehmees, fur til warredams, naudu taupiht. Behdas waldischanai arri ar to, ka walsts-teefu newarr dabhuht kohpâ; jo lai gan

no wiffahm walsts mallahm tee fungi atnahfuschchi, tomehr nenahfoht us fapulzeshanas-nammu. Kamehr tâ irr, tamehr nelo newarr nospreest pahr walsts buhschanu. Bes ta wehl dauds zittas grubtibas waldischanai zekkâ stahjahs un tadeht naw wis ne-fahds brihnums, ka Englandes fehnineene fawu ohtru dehlu nedewa Greekeem par fehninu.

No Amerikas fabeedrotahm walstehm. Ka lohti grubti nahfahs, tahs atrittuschas walstes dabhuht atkal wezzâs pehdâs eefschâ, to ildeenas redsam un dsirdam no tahm sinnaahm, kas is Amerikas nahft. Dascha walsts negribboht Neegereem ne buht wehleht tahs paschas pilnigas teefas, kas bal-tajeem eedfihwotajeem; tee falkoht, lai wehl desmit gaddus paleekoht tâpat pa wezzam. Bittas walstes arri to falkoht, ka baltee eedfihwotaji muhscham to nebuhschoht zeest, ka mellajeem winnu starpâ arr tahdas pat teefas un brihwibas fâ fcheem. Tadeht, pehz winnu prahta, waldischana labbi darritu, ka ta preefsch mellajeem atschkirtu pawiffam ihpaschu semmes gabbalu, fur tad tee starp fewim wiffas brihwibas un teefas warroht dabhuht. Alabamas walstê generalis Wohds wiffas biskapa basnizas lizzis aishleht tadeht, ka biskaps Wilmons naw usnehmees basnizas luhgschana par faweenu walstu presidenti aishlugschana turreht. Tâ nu wehl dauds un daschadas prettibas iszekkâs, fo wehl dauds grubht nahfchees uswarreht. — Deenwidneeku dumpja laika waldischanas parradi taggad wiffâ faskaititi un tee pawiffam kohpâ istaifohht ihsten leelu pulku, prohti 3450,766,000 dollarus. Tê wehl ne-effoht wis peefkaititi tee parradi, fo daschas atrittuschas walstes taifijuschas jau preefsch ka dumpineeku farra. Kas nu lai mafka til warren leelus parradus? Kam lai tohs prassa? — Pahr to sinnu, kas isdaudfinata, ka Seemetneeku waldischana Franzuschu keiseram likufe peeteift, lai wairaf farra-spehka nesubta us Meksiku, taggad raksta tâ, ka generalis Grants ar lahdeem zitteem augsteem lungeem runnadams, effoht tezis, ka winnu waldischana us preefschu pahr to gahdashoht, ka Meksikas wezzas teefas paleekoht ne-aislahrtas un keiseram Maksimilianam wajadsechoht no Meksikas atstahtees; Meksiku eenaidneekeem atnemt nemafaschoht til dauds, fâ weenadi ween rohbeschas apfargabt. Preefsch to arri newajagohht atlaistus soldatus atkal faukt kohpâ, bet peeteekoht ar teem pascheem, kas jau effoht pee rohkas. Tiffai pahrtifku wajagohht sagahdabt. Presidents ar faweem ministereem gan jau us to effoht weenâ prahtâ, til ween wehl nogaidohht, kamehr kongresse tiffchoht noturreta, fur to gruntigi nospreedischoht. Bet fâ wehlakas sinnaas daudfina, tad tâ israhdahs, itt fâ Grants fo til no fawas galwas ween isrunnajas, jo Seemet-Amerikas waldischana nemaj nedohmajohht zittas walsts eefschigâs darrihschanâs eemafitees. — Tâ nu scho-reif gan awises runna, bet kas tad to labpraht netizzehs, ka fabeedrotas walstis Meksikas brango semmi

tihkōhs sem fawas waldifchanas dabbuht? Par to tad keiseru Maksimilianu wehl ne-apstiprina un winna fuhrito ministeri presidents nepeenemm un Suareza ministeri paturr arween kà bijuschu? — Laiks gan to israhdihs ffaidrafi un redschs to ikfatriis, lam meefas-azzis wehl buhs wakkà.

No Afrikas. Pahr to breefmigo affins dseh-reju Dahomejas kehniu un winna karreem jau agraf sinas effam dewuschi schinnis lappàs. Taggadejas sinas stabsta tà: Kamehr Abeoluteeschi winnu us-warrejuschi, winsch arween fataifabs, atkal no jauna ar teem karroht; bet tee zitti waldineeki tur aplahrt fawà starpà irr fabeedrojuschees, Dahomejai uskrist. Ujos kehniusch teem irr mettees par waddonu un tà warr gan notikt, ka Dahomejas walsts teel farauftita wairak dallàs. Dahomejas kehniusch nu tizz, ka kaunee garri to darroht un tohs gribbedams apmeerinahrt, tas atkal nehmees zilwekus uppureht. Stà Augnst deenà winsch lifka 200 zilwekus noslakteht, no kurreem tohs pirmohs desmit winsch pats ar fawu rohku noslaktejis. Leelais preesteris kehniu us scho breefmigu darbu fastubbinajis, un tas pats pagebrejis, ka lai ohtrà deenà wehl 300 slaktejoht; bet schi slaktefchana atzelta us ilgaku laiku. Kehninam pascham effoht uskrittuse tahda azzu-slimmiba, zaur to warroht palikt neredfjgs un preesteri tam eestahstohht, ka palikschohht gan wessels, tad til tam isdohschotees tohs taunus garrus apmeerinahrt.

Sirdsdrohschiba breefmàs.

Drohscha firds breefmàs irr leela dahrga manta, jo til ar drohschu firdi un meerigu prahtu ween tahdà brihdi warr apdohmahrt, kas jadarra, lai warretu no tahm breefmahm pestitees. Bet zil irr tahdu firdsdrohschu zilweku? Leelaka dalka jau no paschas dabbas til bailigi, ka breefmas eeraugoht, tà fajuhf, ka paschi wairs nesinna to darra, un daschu reis kà tihfchi jo ahtri breefmahm eeskreen rikfle. Ko tè warr darriht, kad woi nespehj prahtu sawaldiht, jeb to naw mahzijeos un eeraddinajees.

Stabstifchu par pahri drohschu wihru, kas pratta un spehja fawu firdsdrohschibu israhdiht.

Leelajà Franzuschu karra-laikà, 1813tà gaddà tas notikka. Pehz tabs leelas kaufchanahs pee Lizzenes, Wahzsemme, bij fabeedroto karra-pulki palikfuschu wahji, Napoleonu tablak dsiht; tadeht tee no Blihkera wadditi itt pehz kahrtas kaphahs atpakkat us Schlesiju. Franzuschi teem daudj reis uskrittà, bet ikreis ar affinaimeem deggoneem tiffa atdsiht atpakkat, kà Blihkerts to itt labbi fapratte. Pahr to nu Napoleonam bij leelu leelahs dusmas un tas dohmaja un dohmaja, us kahdu wihfi tohs reebigohs Pruhfchus pahrmahzihht jeb pagallam isputtinahrt. Tas usdewa kahdam brangam generatam, Maison wahrda, Pruhfchus weenadi kaitinahrt un ja gadditohs, tohs labbi nosuffakht. Bet wezzais Blihkerts nebij wis tas wihrs, tas til lehti peelaidahs: winnam bij fawi stikfi galwà

un tohs nu gribbeja Napoleonam arr doht fajust. Dinodesmit jahntneeku pulzinus winsch paslehpà ais kahda mescha, few tuhwmà un Franzuschi to nebuht nemannija. Blihkerts turklaht fazzija: Es ar fawu pulku rahdischohs kà no winneem fahihjees buht, lai tee, prohti Franzuschi, muhs turr' par nodfiteem, peefuffuschuum laudihm un lai tee paleef us mums duhschigali. Tur kalnà ta wehja-fudmalla lai jums irr par sihmi. Kad ta degg, tad dohdatees klaijumà un krihtat Franzuscheem wirsù no fahneem un no pakkatas, un es tizzu drohschi, ka tà winnus pahrspehsim. Darreet til, kà esmu pawehlejis.

Winna pawehleschana tiffa us matta isdarrita un Franzuschi riktigi eeskrehja tai slasdà. Kad ta wehja-fudmalla degga, tad tee paslehpuschees Pruhfchu jahntneeki sprukka laukà un winnu affee sohbeni Franzuscheem bailigi schmahza garr aufihm, tà, ka winnu jahntneeki to spehdami us behgschanu dewahs un tee kahjneeki pa dallai tiffa apkauti un pa dallai tiffa istaifiti. Winni atstahja fawus leelgabbalus un labbu teefu wangneeku Pruhfcheem.

Paschà leelà kaufchanà, kad Pruhfchu dragoneri ar faweem garreem, taisneem un smaggeem sohbenneem Franzuschu kahjneekeem usbrucka, tad schee nostahjabs tschetrstuhri, fur tad no wiffahm puffehm usmahzejeem bajonetes ween spihd pretti, kas isflattabs kà esis ar stahweem spurreem un wehl negantati, jo no tahm bajonetehm lezz ahtrà negantas lohdes us teem usmahzejeem. Jahntneekem nu wajag scho tschetrstuhri isjaukt un ja tee to nedarra, tad eemaidneeks wehl naw uswarrehts. Tas irr jahntneekem ditti bailigs un breefmigs darbs, bet taf jaisdarra.

Kad nu jahntneeki us tschetrstuhri ar sturmi gahja, tad offizeera Fertnera firgs peepeschi palikka stubrgalwigs — tas apstahjabs un ne no weetas nekufteja. Ta irr jahntneekam ffaidra nelaimè, kad tà noteek; bet stubrgalwigs firgs zeltabs stahwu un ne-eet ne us preeffchu, ne atpakkat, lai gan gahjeja peeschi tam ribbàs dsitti durrahs eeschà. Nu offizeers paleef nitnis un ar fawu sohbenu wehl freeti firgam pa fahneem. Sirgs to wehl nefad nebij baudijis un no ta tà fahihjabs, ka tas ar weenu lehzeenu pahr Franzuschu galwahm pahri paschà tschetrstuhra widdù eelegg, fur tee offizeeri mehds stahweht. Sirgs trakodams zittus famihda un zitti gribb Fertneri gahht. Bet Fertneris drohschibu nesaude wis, tas zehrt to naggi nefs un pirmais, ka nozehrt, irr palawueeks; tad mett to spehj zitteem un lai gan pats arr juht duhreenus un zirteenus, tomehr winna drohschiba un spehs ne-atlaidahs.

Mums wajaga fawu brangu wirfneeku glahbt! tà dragoneri kleebsa; mettabs no jauna tschetrstuhram wirsù, to isjaunja un Fertneru isglahba. Bet nu bij affinaina kaufchanahs tà, ka til masam pulzinam Franzuschu isdewahs fawu dsihwibu paglahbt.

Woi tè nu katram naw jafalka, ka Fertneram galwa un firds bija riktigà weetà? Tahdà brihdi

gan nessim, woi no fimteem weens buhtu warrejis tã isdarriht. Zaur sawu drohschibu winnam isde-wahs labbi un panahza sawu labbi ispelnitu gohdu. Tahds darbs nebij nelahda behrnu-spehle un es newehletohs wis winna weeta buht. Sinnams, tihfschi winsch arri nebij tahdã listã eedeweess, bet til zaur sawa sirga pahrgalwibu tur eerauts. Bits buhtu pahrbihjees un lihds ar sawu drohschibu arri dsih-wibu pasaudejis.

Schim stahstam klagt dohsim wehl ohtru, kas jo gaischi parahda firds-drohschibu, to tahds saldats parahdijis.

Tã paschã Franzuschu karea-laitã 1807tã gaddã pee Neifes ziffadeles stahweja Wirtembergeeschu pulks, kas to ziffadeli jeb apwalnotu pilssehtu aplehgereja. Ziffadeles eemahjneeki stipri turrejahs pretti un aplehgeretajeem tẽ bij ko strahdaht. Schẽ strahdaja leelgabbalu pulki un winneem par palihgu dauds zitti saldats ihpaschi fataisitõs kofhta schkubnõs, bombas un granates pildidami ar pulweri, un fataisidami kartetschu patronas.

Tahds darbs irr kofhti bailigs darbs, tapeh3, ka tur dauds bisshables pee rohkas. Bif drihs tur weens weenigs graudinsch pulwera warr aisdegtees un tad — azzumirkli nahwe un pohsts klagt ne ween teem, kas turpat turumã, bet pa wissu to aprinki.

Schis schkubnis gan bij taihshts tahdã weeta, kur nelahda ugguniga lohde no ziffadeles to warretu aissneegt un tapat offizeeri kã strahdneeki isturrejahs un fargajahs tã, ka nelahda nelaimẽ newarretu notift. Tã tad nu wissadi saldats kofpã tai schkubni strahdaja un neweens nedohmaja, ka kahda deggofcha granate no ziffadeles warretu aissneegt scho weetu, kur til dauds pilditas bombas, granates un kartetschu patronas bij sakrautas starp salmeem, zaur ko neballã brihdi nelaimẽ wehl leelaka warreja palift.

Kã jau pa laifam tahdã weeta, kur til dauds saldats kofpã, tã arri tẽ johfi un smeekli netruhka. Gandrihs katrã regimentẽ gaddahs tahdi garsfobhji, smeeklu-taisitaji un pasalku-teizeji, kas to par ammatu usnehmufchi, sawus beedrus eelihgsmohht. Arri tẽ bij weens tahds un prohti, ka kapraka Kleuka pulkã, ko Mulmanni sawa; til ko tas sawu mutti atdarrija, tad wissam pulkam bij jafmeijahs pilnã kallã. Kapralis Kleukis pats bij tahds, kas tahdas nerrestibas dauds nezeeta un daudsreis Nullmanna johkus isjauza, bet schoreis winsch tam kahwa pilnigu walku un pee tam wisseem zitteem darbs itt labbi fezzahs.

Bet us reis nahwes isbailes wissus pahrnehma, jo weena no ziffadeles nahldama deggofcha granate isfrehja zaur to dehtu juntu zauri, eekritta schkubnim paschã widdũ, kur tuhlin aisdeggahs ne ween tee salmi, bet arri kahdai peepilditai bombai tas stohbris, pa ko bisshables tur eeschã aisdedfina. Kahdu azzu-mirkli wissu bij kluffi, bet tad ar reisi nehmahs wissu behgt to kahjas neffa; jo teem rah-

dijahs, ka glahbt wairs newarroht tadeht, ka pehz pahri sekundehm ta bombe warreja eedegtees un sprahgt, zaur ko wisseem buhtu gals klagt. Paschã tai brihdi, kur nenowehrschama nahwe wisseem bij preefsch azzihm, kapralis Kleukis fanehma drohschu firdi, fagrahba to patlabban us pahrsprahgschanu gattawu bubdamu bombi ais stohbra, neffa to zil ahtri warreja kahds 20 johkus no ta schkubna, kur uhdens-pelke bija un ar wissu spehku to tur eesweeda eeschã tã, ka ta azzu-mirkli apdsiffa. Bet to darroht Kleukim pascham tahs leelakahs breefmas bij Jareds, jo winna rohka degga un katrã azzu-mirkli winsch warreja tilt faspahrdihts.

Bombu pelkẽ eesweedis, winsch steidsjahs atpakkat zittas breefmas flahpeht. To redsedams, winna weenecks Kellers no tahs paschas regimentes steidsjahs winnam palihgã. Winneem laimigi isdewahs tohs aisdeggufschohs salmus nodsehst; ar to meerã nebudami, tee wissas pilditas bombas aisneffa no schkubna labbi tahs us lauka un tahs labbi atstattu zittu no zittas noliffa. Tã nu wissas breefmas bij nowehrstas til zaur schã weeniga wihra firds-drohschibu. Bif tahdu wehl warretum atrast, kas tapat darritu, kã winsch?!

Tahds firdigs gohda-darbs newarreja palift bes pateizibas un bes gohda-algas, to katris warr dohmaht, jo skaidraki neweens wairs newarreja sawu drohschibu israhdiht, kã schis kapralis. Tã tad Kleukis dabbuja selta medali pee kruhts un Kellers sudraba; bes ta kehniensch lifka Kleukim wehl ismaksahht 25 dukatus un tam apshlija pirmo feldwebela weetu, kas palitschoht tuffscha. Beh3 karea-laitã, kad Wirtembergeeschu atkal us mahjahm atgreesahs, kehniensch lifka to regimenti few preefschã west un pagehreja Kleuki redsehht un ar to runnaht. Kleukis gohd-bihjigi kehniensch preefschã nostahjahs; kehniensch laipnigi to usskattija un par offizeeri zehla. Bits winna weeta no preeka nessimatu kã lehht un kã pateiftees, bet Kleukis tã nedarrija wis.

„Augstais kehnia,“ tã winsch fazzija ar drebbedamu balfi, „Subfu schehlastiba manni dikti aplaimo; bet es fajuhtu, ka par ferschantu un feldwebeli gan warru leeti derreht, bet ne par offizeeri, jo tẽ man truhst ta fapraschana, ko jaunibã ne-esmu mahzjees. Pasaujeet man, ka Sums par Subfu schehlastibu un peedahmatu gohda-kahrtu pateizohs!“

Kehniensch, kam schã retta wihra pateefigi wahrbi tã pee firds kehrahs, labbu brihdi kluffu winnu usskattija un tad teiza: „Nu tad, mans mistais Kleuki, tew buhs offizeera mundeeri nest un offizeera lohni dabbuht. Woi tã buhs meerã?“

„Ak augstais kehnia!“ Kleukis atteiza un affaras tam birra pahrbuhno waigu, „to jau ne-esmu pelnijis.“

„Tã irr manna behda!“ tã kehniensch smaibidams atteiza un aisjahja. Bet notiffa tã, kã kehniensch bij fazzijis.

Un mehs no wiffas firde fakkam: Tam brangam, firde-drohsham un turkshat pasemmigam tahds gohds dubbulti peenahfahs! R.

Usaizinafchana

zeenigeem mahzitajeem, fshohlmeistereem un katram rehkenu mihtotajam.

Jau fenn gaddeem sawa fshobla gan ar Wahzes, gan ar Latweeschu behrneem publedamees esmu peenahzis, zil tohti waijadfiga leeta galwas-rehkeni. Winni preefch draudjes un pagasta-fshohlahm tas pats, kas geometrija preefch augstahm fshohlahm, prohti dohmu-mahzibas grunte. Bet muhsu walloba naw ne weenas tahdas grahmatas, kurrā galwas-rehkeni tahda wihsē buhtu farakstiti, kamehr Wahzeescheem daudj tahdu grahmatu. Tomehr Wahzes grahmatas mums maj derr tadeht, ka mums zittadi mehri un swarri, un ka muhsu fshohlas-laiks arri pawiffam sawadaks. Scho leetu eeflattidams esmu pubhejees, pehz ta flawena Wahzu rehkenu-meistera Hentschel preefchshimes galwas-rehkenus ar waijadfigahm mahzibahm un isfkaidroschanaahm ta farakstiht, ka zaur teem ne ween rehkinah, bet arri sawas dohmas lausihht warr mahzitees. Ifkats ammata beedris, kam scho grahmatu rahdijis, manni fshubbinajis, to list drikteht. Itt ihpaschi tee pagasta-fshohlmeisteri, kas pee mannim mahzijusees un tohs galwas-rehkenus gan preefch sewim norakstijuschi, bet wiannu fsholeneem to truhst, gaididami gaida, kad wianna tiks drikfeta. Arri pats jau ar drukkera fungeem pah to leetu esmu runnais; bet ne weens ta darba agrak neusnemmahs, kamehr wiannam drohshiba dohta, zil eksemplaru (grahmatu) wianni tahdeem warrehs pahdoht, kas irr apnehmuschees to grahmatu pirkt. Jo wairak pirzeju buhtu, jo lehtal katis gabals isnahktu. Tadeht nu zaur scho rakstu katru fshohlas un rehkenu-mihtotaju usaizinu, man lihds 1866ta gadda Janwaram sawu wahrdu usdoht un arri klahht peelift, zil eksemplaru nems. Manna adresse irr: Ueber Wenden in Schloß Erlaa.

Lai sinnatu, kahda ta grahmata ihpaschi buhs, tad schē kahdus prohwas dohschu. Birmahs rehkenu-mahzibas irr garraki isfkaidrotas un tur arri wairak usdohschana atrohдахs, ne ka tannis, kas pehz nah; jo pee gruntes lisschanas irr ilgaki japakawejahs. Lai grahmata buhs wiffadas waijadfigas rehkenu-mahzibas atrohdamas. Tohs prohwas isnemschu nodaku-rehkeneem.

Saklaitifchana ar dakkahm.

a $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10}$
 $\frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$
 i

ah strihpa un iq strihpa, katra lai nofime weenu weffetu, kas septinas lihdsigās dakkas dallihts. Stattifimees papreefch us ah strihpas ween. ab

gabbalinā irr $\frac{1}{7}$ un bd gabbalinā $\frac{2}{7}$. ab gabb. un bd gabb. = ad gabb., jeb $\frac{1}{7} + \frac{2}{7} = \frac{3}{7}$. ac gabb. irr $\frac{2}{7}$ un ce gabb. $\frac{2}{7}$. ac gabb. un ce gabb. = ae gabb., jeb $\frac{2}{7} + \frac{2}{7} = \frac{4}{7}$. ac gabb. irr $\frac{2}{7}$ un cf gabb. $\frac{3}{7}$. ac gabb. un cf gabb. = af gabb., jeb $\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \frac{5}{7}$. ad gabb. irr $\frac{3}{7}$ un dh gabb. $\frac{4}{7}$. ad gabb. un dh gabb. = ah gabb., jeb wiffai ah jrihpai. Ta pat arri $\frac{3}{7} + \frac{4}{7} = \frac{7}{7} = 1$ weffelam. Nemim nu iq strihpu klahht. ag gabb. irr $\frac{6}{7}$ un in gabb. irr $\frac{4}{7}$. $\frac{6}{7} + \frac{4}{7} = \frac{10}{7} = 1\frac{3}{7}$. af gabb. irr $\frac{5}{7}$ un ip gabb. $\frac{6}{7}$. $\frac{5}{7} + \frac{6}{7} = \frac{11}{7} = 1\frac{4}{7}$. Schē mehs redsam, ka pee lihdsigahm dakkahm tik skaititaji ween irr faskaitami; bet fauzejs, ka wahrda dewejs, paleef tas pats. Weena alga, wai fakkam: $5 \bar{u} + 7 \bar{u} = 12 \bar{u}$, jeb $\frac{5}{20} \bar{u} + \frac{7}{20} \bar{u} = \frac{12}{20} \bar{u}$. Mahzinas irr pohda dakkas un $\frac{12}{20} \bar{u} = 12 \bar{u}$. — Ta nu lihdsigas dakkas teef faskaititas, ja wiannu skaititajus ween faskaita un fauzeju to paschu paturr. Nelihdsigas dakkas par lihdsigahm taifamas.

Nu nahk wiffadas usdohschanas un arri fskuntes-rehkeni. No scheem pehdejeem te weena usdohschana:

Kurra skaita 3 datta irr par $6\frac{2}{3}$ masaka, ka wiasch pats? ($\frac{1}{3}$ irr par $\frac{2}{3}$ masaka, ka tas weffels. $\frac{1}{3}$ no ta weffela irr arri par $6\frac{2}{3}$ masaka, ka wiasch pats. — $\frac{2}{3}$ skaita = $6\frac{2}{3}$ weenib. — 10.)

Atnemfchana ar dakkahm.

$\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \frac{1}{17} \frac{1}{18} \frac{1}{19} \frac{1}{20}$
 a

Wiffa ai strihpa irr 8 lihdsigās dakkas dallita. ac gabbalinā irr $\frac{2}{8}$ un bc gabb. $\frac{1}{8}$. ac gabb. bes bc gabb. = ab gabb., jeb $\frac{2}{8} - \frac{1}{8} = \frac{1}{8}$. ad gabb. irr $\frac{3}{8}$ un ab gabb. $\frac{1}{8}$. ad gabb. bes ab gabb. = bd gabb., jeb $\frac{3}{8} - \frac{1}{8} = \frac{2}{8}$. af gabb. irr $\frac{3}{8}$ un ac gabb. $\frac{2}{8}$. af gabb. bes ac gabb. = cf gabb., jeb $\frac{3}{8} - \frac{2}{8} = \frac{1}{8}$. ah gabb. irr $\frac{7}{8}$ un ad gabb. $\frac{3}{8}$. ah gabb. bes ad gabb. = dh gabb., jeb $\frac{7}{8} - \frac{3}{8} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$. Te redsams, ka pee lihdsigu dattu atnemfchanas tik skaititajis no skaititaja atnemmas, bet fauzejs paleef tas pats. Nelihdsigas dakkas irr par lihdsigahm taifamas.

Sta usdohschana: $\frac{1}{2} - \frac{1}{4}, \frac{1}{5} - \frac{1}{15}, \frac{3}{8} - \frac{3}{10}, \frac{5}{18} - \frac{7}{30}, \frac{7}{12} - \frac{7}{60}, \frac{8}{15} - \frac{6}{45}, \frac{3}{20} - \frac{3}{40}$?
 ($\frac{1}{2} = \frac{2}{4}, \frac{2}{4} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4} - \frac{2}{15}, \frac{1}{15} - \frac{1}{15}, \frac{1}{12}, \frac{2}{3}, \frac{3}{40}$.)

Ta nu mans farakstifchanas zefschs irr schis:

- 1) Israhdischana pee strihpahm.
- 2) Strihpu isfkaidroschana.
- 2) Usdohschanas ar isnahfumeem, fur arri ihfas isfkaidroschanas peeliftas.

Tadeht es zerzeju, ka tahda grahmata fshohlmeisterem par zetta-rahditaju (Leitfaden), fsholeneem un

arri tahdeem, kas pašchi no fewis grihb rehkinahst mahzitees, par mahzibas-grahmatu drihstetu buht.

Chrglōs, 1mā Dtt. 1865. A. Tebraud,
Chrgtu-dr. skohlmeisters.

Sinna par jaunu grahmatu.

Behrnajā gaddā islaidu grahmatu, kas jums — mihti lassitaji! — sinnu peeneffe par kristigas tizzibas pirmeem trim gaddu-simteneem. Bija Laikustahsti, skohlahm un wisseem teem lassitajeem par labbu farakstiti, kam labs prahts mahzitees, kur un tā kristigas draudses zehluschašs un wairumā gahjuschas; — tahdi basnizas-ammati pee tahm bijusch, tā sawus swehtkus swehtijusch, un tā sawā starpā dsihwojusch. Wissas tahdas sinnas par pirmeem trim gaddu-simteneem, tas irr noprohtams, no pirmeem Wassaras-swehtkeem libdī keisera Konstantina beidsamahm deenahm, jums farakstiju ihšā grahmatinā, un juhsu rohās eedewu.

Peē schahm sinnahm nu peeleeku ohtru daktu, probti

Kristigas tizzibas Laika-stahstus no keisera Konstantina beidsamahm deenahm libdī pahwesta Gregora nahwes laikam. — Augusta Döbnera, Kalzenawas un Beetolwas mahzitaja un Zehses kreises prahwesta, rakstītus. — Rihgā, 1865. Drikketi un dabbujami pee W. F. Häckera. (82 lappas.) Maksa eeseeta 30 kap. f.

Kas scho ohtru daktu lassihš, tam buhs preeks redsoht, zif tahlu kristiga tizziba par ihšu laiku isplattijusees, tā uppe, kas pahrluhst un abbās mallās semmi raffina un augliu darra. Abessineeschi un Perseri, Shberi, Araberi un Armeeneri, Franči un Angki, Gohči un daudj zittas tautas kristigu tizzibu peenehma, un irr jauki lassohst, tā tas Kungs brihscham arri zaur behrnu un deewabihjigu seewu muttehm sawu walstibu wairojis; — ihpašchi tizzigus wihrus irr isfubtijis, tā wehstneschus, kas sawu balfi pazehla, un grehzigai tumschai pasaulēi to wahrdu daudsinaja: „Zellees, tohpi apgaismota, jo redsi, tawa pestischana nahst un ta Kunga spohschums pahr tewis uslehts.“

Irr lassams par tizzigeem basnizas-tehweem un mahzitajeem, tā tā par Justinu, kas swehtigu nahwi zeetis, un par Origenu, Alanahsu, Ambrohsu, Krisostomu, Augustinu; — irr lassams par tizzibas-schkeebejeem, kas woi maldidamees, woi ar tihschu prahtu labbu taisnu tizzibu gribbeja schkeebt us netaisnibu un nepateesibu. Tahdi bija tizzibas-leedsejs keisers Julians, un tee wiltigi praweeschi Malines un Montons, un wehl daudj zitti.

Lassiseet arri par kristigu kauschu dsihwofchanu un deewakalposchanu; par weentukeem, muhkeem un nonnahm. Weentuku un muhku dsihwofchana schōs gaddu-simtenōs daudj wairumā gahja. Zitti allās dsihwoja. Scheem Pahwils no Teebes un Antons no Rohmas ihstēni irr tee preefschneeti. — Pokoms

un Basils klohstera dsihwofchanu eetaifija. — Pee stabbu-muhkeem Sibmans peefskaitams, kas astondesmit pehdu augstā stabbā pašchā wirfū tschetredesmit gaddus dsihwoja.

Lassiseet par tautu pluhdeem, kas treschā un zettorta gaddu-simtenē wissu Giropu pahrnehma, un kristigahm draudsehm leelu pohstu un leelas breefmas uswedda. Bet pehzlaikā pašchi eenaidneeki palikka par kristigeem brakkeem.

Lassiseet par tizzibas-mahzibahm, kas nesagahja ar swehteem raksteem un tapehž karru un pohstu peewedda. Tahdas mahzibas salikdami ar sawahm skaidrahm tizzibas mahzibahm juhs sinnaseet pašchi schkirt, kur pateesiba un swehtiba.

Lassiseet arri, tā laudis tobrihd dsihwojusch, tā Deewam kalpojusch un tā sawus sakramentus zeenijusch, — ar wahrdu fakohst, nahks jums sinna is schahs grahmatas, tā kristigas draudses tahdas palikkuschas, tā schim brihscham redsamās. Arri muhsu draudsehm fakne meklejama wezzōs laikōs; tomehr pahrlabboschana pehzlaikā notikkusi. Par tahdu pahrlabboschanu jums, ja Deews dsihwibu, wesselibu dohs, us preekschu treschā daktā skaidras sinnas isstahstischu. Papreeksch mums zelsch mehrojams zaur wezzeem laikeem, kamehr nahksim pee muhsu deenahm. No wezzeem laikeem jamahzahs gudriba, kas muhsu laikōs derr. Wezzeem laikeem irr zihtiba un mohdriba us Deewa walstibu. To lai arri mehš peenemmam tā labbu eerohzi prett muhsu laiku wiltibahm; lai turrām sawu krohni, ta neweens mums to neatnem. . . . . r.

Grahmatu sinna.

Patlabbau palikka gattawa un Rihgā Häcker lunga grahmatu bohde dabbujama schahda jauna grahmatā:

Sindu preestera atraike Amina, jeb: **Labs darbs bes algas nepaleef.** Stahstis is Indijas jaunakeem notikkumeem. Latwiski no T. Silwanfch. 74 lapp. v. Suiski. Maksa: plabnā papibra wahkā 15 un siwprakā wahkā 20 kap. f.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates nupat palikka gattawas un winna bohde pee Schachtu-wahrteem Nr. 24, kur latwiskas grahmatas pahrdohd, dabbujamas schahdas grahmatas:

Kahrtschu-spehleschanas augli.

Stahstis,

farakstibis no Rouka Indrika
(Ohtra drikkē.) Maksa 7½ kap. fudr.

Laika-faweklis

pa seemas wakkareem.

Sagabdabts no A. Leitan.
(Ohtra drikkē.) Maksa 20 kap. fudr.

Kursemmes weza un jauna Laika-grahmata us 1866tu gaddu, kam irr 365 deenas. Ar bildehm puschlota.

Sluddinafchanas.

Tahs pee Jumprammuischas un Sakkuffallâ pahr daugawu wilktas telegrafa drahtes teef daudfreis apflahdetas no to laiwu maasteem, kas tē garvam brauz.

Us Ribgas behrses-komitejas lubgšhanu teef no Ribgas polizei-waldifchanas par sīnu un paklausifchanu tē isfluddinata un zeeschi peekohdinata ta Widsemes gubernijas waldifchanas pawehleschana, kas nosalka, ka uhdens-brauzejeem, kad tee daugawâ pa tahm weetahm brauz, fur telegrafa drahtes pahri steeptas, buhs laiwahm mastus un sehgeka-lahrtes nolaisf, lai telegrafa drahtes netiftu aislahrtas un dragatas.

Ribgas polizei-waldifchana, tai 11tâ Oktober 1865.
Jannakais pol.-meisters, obrists v. Billebois.
Nr. 4925. Siltehrs A. Plato.

Okzione.

Pirmdeenâ, tai 25tâ Oktober 1865, pulst. 12. tai uhtropes mahjâ, Maler-eelâ Nr. 14, tiks uhtropē pahrdohhta ta Tohrna-kalnâ, masâ sudmallu-eelâ sem pol. Nr. 25 un pastes Nr. 15 buhdama mahja ar stalli, wahgusi, pagrabu un dahrsa semmi. Kas tēlahw wehrâ jaleek, to warr dabbuht sinnabst ifdeenas libds pulst. 10, vr. pufs-deenas pee
C. Helmsing,
pilssehtas okzionatora.

Skrobdeki, kas grihb gruntigu mehramemfchanu kâ arri greefchanu pehz tagga-dejas jaunas mohdes jeb pehz Anthropo-Trigonometrie liffumeem mahzitees, warr meldetees Ribgâ, Pehterburgas ahrpils-sehtâ, leelâ sudmallu-eelâ Nr. 20, pee skrobdeki A. Blumenthal; turpat arri warr dabbuht schnittes jeb muddekus no wiffada leeluma preefšch wibrifschu un feewifschu dreh-behm, arri manteku, jalku un zittas schnittes.

Eduard Laube's bohde,

prettim Aumeister muischas leelo krohgu, warr dabbuht wiffadas sortes dseltenehs un mellohs Petschubras sabhalus, kâ arri wiffadas sortes wihna un ruma, tâpat ziggarus un tabafu, par lehtako zennu.

Krohdfineeem apfohla ziggarus un tabafu par iabrika zennu.

Wiffas tahs pee Kroppas muischas (Walfas kreife) pehz walfu-grahmatas peederrigas semneesy mahjas teef pahrdohhtas. Klabtakas sinas warr pirzeji pee Kroppas muischas waldifchanas dabbuht.

Tai muischâ, ko fauz Salmuisa, Witebskas gubernija, Luzzenes kreife, 8 werstes no Pehterburgas un Warschawas dsellu-zelka, teef 120 libds 130 gobwu weena-mohderefchana us renti isdohhta. Skaidrakas sinas pahr to dabbuhs turpat tai muischâ.

Zaur fcheem raksteem teef sinams darribts, ka Leel-Strauves pilsmuifschâ Mahrtinôs 10tâ Nowember teenâ lohpu- un linnu-tirgu noturrehs.

Muischas waldifchanas wabrda:
Baron Rosen.

Mans apteekis Moskawas Ahr-Ribgâ irr taggad tai jaunâ Tatarin lunga nam-mâ, ais zittreiseja elesantu-tilta cetaisita.
Carl Frederking
un dehs.

Pehterburgas Ahr-Ribgâ, Patrowa eelâ irr ta mahja, kam Nr. 8, ar fartuppeku semmi pahrdohhdama.

Karl Gufslera jauns wihna pagrabs,

irr atwehrtis tai jaunâ de Chey lunga nammâ; tas namis irr tas pirmais teem lanzeneekeem, kas no Pehterburgas Ahr-Ribgas pilssehtâ eenahf, pa labbu rohlu, un teem, kas no Daugawas zaur kalku-eelu us Pehterburgas Ahr-Ribgu aiseet, tas pehdigais namis pa kreiso rohlu, un ittin weegli atrohnamis, jo tas wihna-pagrabs irr Redlich Englischu magazinei eeprettim.

Schinî fawâ jaunâ wihna-pagrabbâ pahrdohdu wiffadus Wahzsemmes, Ungaru, Franzuschu un Spaneeschu wihnis, arri rummu, porteri, franz-brandwihnu un wiffus zittadus gruntigâ wihna-pagrabbâ peederrigus dschreenus par ihsteni mehrenu malku; andelmanni un krohdseneeki, kas prezzi preefšch pahrdohfchanas wairumâ eepehrf, dabbu wiffadu prezzi par wehl lehtaku malku. Schahdu sīnu isloifdams luhdsu ilweenu draugt manni manâ jaunâ wihna pagrabbâ apmelleht un us tam palaissees, ka ilkats pirzejs ar mannu isdarrifchanu pilnâ meerâ buhs.

Kahrlis Gufslere.

Pohdneeeem par sīnu, ka Sakschu-muischâ, Nitaures draudse, ta pohdneeka weeta, fur labbi mahli irr un tee pa fcho aprinke wasthstami labbi trauki un krahfns-pohdini libds schim taifiti tikla, no Jurgeem 1866. g. us renti isdohhdama un par to pee muischas waldifchanas tahs klahtakas sinas dabbujamas.

Tē ta sīna teef dohta, ka leelâ Aleksander-eelâ tuwu pee Kreewu basnijas Nr. 20 esnu eeriktejis fahrku-pahrdohfchanu, fur arween wiffadus un labbi taifitus fahrkus warr dabbuht. Luhdsu, lai pee mannis pehrf.
Gottlieb Gade.

Par sīnu.

Blakfchu-fmehru un pruffaku-pulweri, ar ko itt ahtri tohs nelabbus weefus warr isdeldeht, dabbu Alfred Busch (Hach) apteekera prezzu- un pehrwu-bohdē.

Tuffchas muzzas no daschada leeluma, kas ihpafchi preefšch kappostu cetaisfchanas derrigas, pahrdohd.

C. Höpfer, Zelgawâ,
pee parade-platscha.

Ta masa Tammes-muischa, kam dsinta grunte un kas atrohdahs pabrdaugawâ pee Dubbelta leelzella, kam gandrifs libds 100 vuhru-weetas strahdajamas semmes — tiks no nahfameem Jurgeem us renti isdohhta, jeb arri pahrdohhta. Skaidrakas sinas dabbuhs turpat tai muischâ, woi Ribgâ, leelâ smilfchu-eelâ Nr. 1, 2 trey- pes augfchâ.

Brubkora flaweere (Pianino) teef lehti pahrdohhta, probti par 60 rubkeem sudr. Ribgâ, leelâ kebni-eelâ Nr. 10, pee musika-meistera Pfizner. Schi flaweere irr ihpafchi preefšch floblas derriga.

Tohrna-kalnâ, funnu-eelâ Nr. 140 B. teef pahrdohhta jauna mahja, kam klatt 2 pagrabi un zittas ehlas, kâ arri dahrs. Skaidrakas sinas dabbuhs pee tahs mahjas fainneeka Kriisch Kiesing.

Wiffem faweem drangeem sinamu dar-ram, ka pee mums arween warr dabbuht fofchinelli un fofchinella-falwi, ar ko willu wehrweht rohfschu-farkanu, fillu, jalku, pellehtu, wiolet-farkanu, wiolet-fillu, dseltenu, bruhnu un melnu.

A. un W. Wetterich,

blakam Pehtera basnijai, Minz-eelâ Nr. 2.

Wiffu-labbakahs smalki sijatas Bukastler kaleju-ehgles, dehtus un nomalkus wiff-wiffadus pahrdohdam us fawa platscha pee eferaeelas.

Ditto G. Günther un dehs,
Zelgawâ.

Sahli preefšch lohpeem

warr dabbuht no pirmahs rohlas par lehtu tirgu, Zubfu-eelâ Nr. 19, tai fantori no Schönfeldt un Co.

Zaur fcheem raksteem teef no Smiltenes draudses Bahnus muischas waldifchanas sinams darribts, ka tai 21mâ September f. g. us fchahs muischas tirgu weenam fchejenes walfs lohjekkam pelleks noudas maks ar 113 jeb 116 rubk. f. papibra-naudâ un ar weenu masumr sudr. sifu naudu wasuddis irr, un tas, kas to suddufsch naudu pee fchahs muischas waldifchanas atnefs, jeb pee atdabbufchanas ta sudduma skaidras sinas doht warr, dabbuhs 15 rubk. f. patejibas algas. 1

Libds 15. Oktober pee Ribgas irr atnahfufchi 2105 fuggi un aisgahjufchi 1948 fuggi.

Ashilcedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.

Drifekhts pee Ernst Plates, Ribgâ

Ribgâ, 16. Oktober 1865.